

1. УВОД
2. ОДБРАНА ОД ПОПЛАВА НА ВОДОТОЦИМА I И II РЕДА
3. ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ НА СМАЊЕЊУ РИЗИКА ОД ПОПЛАВА
4. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДЛОГА МЕРА И АКТИВНОСТИ НА СМАЊЕЊУ РИЗИКА ОД ПОПЛАВА
5. ОРГАНИЗАЦИЈА ИНТЕГРАЛНЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ШТЕТНОГ ДЕЈСТВА ВОДА ЗА ВОДЕ II РЕДА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА СМЕДЕРЕВА
6. РУКОВОЂЕЊЕ ОДБРАНОМ ОД ПОПЛАВА ЗА ВОДЕ II РЕДА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА СМЕДЕРЕВА
7. СИСТЕМ КООРДИНАЦИЈЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА
8. ЕВИДЕНТИРАНИ ПОПЛАВНИ ДОГАЂАЈИ ЗА ВОДЕ II РЕДА
9. ПРОЦЕНА ШТЕТА ОД ШТЕТНОГ ДЕЈСТВА ВОДА II РЕДА
10. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. УВОД

Подручје града Смедерева покривено је сложеном хидролошком мрежом мањих и већих водотока од којих неки припадају водотоцима I реда са изграђеним или делимично изграђеним заштитним објектима и водотоцима II реда који су бујичног карактера и на којима нема изграђених заштитних објеката. Важећим Законом о водама („Службени гласник Републике Србије“, број 30/2010, 93/2012 и 101/2016), као и Одлуком о утврђивању пописа вода I реда („Службени гласник Републике Србије“, број 83/2010) на територији града Смедерева дефинисани су водотоци I реда који припадају сливовима реке Дунав и реке Велике Мораве, док су сви остали водотоци који нису обухваћени Одлуком класификовани као водотоци II реда. Управљање водотоцима I реда врши ЈВП „Србијаводе“ док се управљањем водотоцима II реда бави град Смедерево.

Према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда („Службени гласник Републике Србије“, број 83/2010), на територији Града Смедерева водотоци I реда су:

- река Дунав;
- река Велика Морава;
- река Језава (ново и старо корито са Бадриком);
- река Раља;
- река Коњска;
- Петријевски и Тириловачки поток.

Стање на овим водотоцима, по питању њиховог уређења је различито. На реци Дунав, у зони града, не постоји завршена обалоутврда у дужини од око 900 м. На реци Великој Морави постоји одбрамбени насип, на реци Језави, у делу скретања у Велику Мораву,

постоји одбрамбени насип недовољне висине, док је река Раља регулисана на делу до моста на прузи Београд - Мала Крсна, у низводном делу, а до улива у новорегулисано корито Језаве, река је потпуно неуређена. Река Коњска је целом дужином нерегулисана, док су Петријевски и Тириловачки поток регулисани кроз град као колектори. Узводно од бране Тириловац и узводно од бране Смедерево на Петријевском потоку, ови водотоци су нерегулисани.

Водотоци II реда на територији града Смедерева по сливовима:

Слив реке Дунав

Притоке:	реципијент	угрожена подручја	опис
Поток Саставак 8,59 км	Река Дунав	К.О. Сеоне	Дубоко корито усечено у висок терен на средњем и доњем делу тока. Нерегулисан и неуређен водоток.
Поток Селиште 4,63 км	Река Дунав	К.О. Сеоне	Дубоко корито усечено у висок терен на средњем и доњем делу тока. У зони ушћа у Дунав могуће плављење дела викенд-насеља Орешац. Нерегулисан и неуређен водоток.
Поток Поток 2,4км	Река Дунав	К.О. Сеоне	Нерегулисан и неуређен водоток.
Удовички поток 3,52 км	Река Дунав	К.О. Удовице	Дубоко корито усечено у висок терен на горњем и средњем делу тока. У зони пута Смедерево - Београд могуће плављење домаћинстава узводно од пута. Угрожен локални пут Л6 за Удовице. Нерегулисан и неуређен водоток.
Поток Сегда 2,2 км	Акумулација Језава	К.О.Смедерево К.О. Радицац	Брдски поток у насељу, делимично регулисан водоток у дужини од 1120м са проблемима у одржавању. Угрожен државни пут М 24, пруга и стамбени објекти.
Укупно: 21,34 км			

Река Језава и река Раља - слив Велике Мораве

Притоке:	реципијент	угрожена подручја	опис
Голобочки поток* 2,4км	Река Језава	К.О. Сараорци	Бујични и равничарски ток низводно од аутопута БГД – Ниш
Ландолски поток* 3,20км	Река Раља	К.О. Ландол К.О. Петријево К.О. Водањ	Регулисан у дужини од 614 м до пруге. На осталом делу нерегулисан и неуређен.
Поток Долови* 1,70км	Река Раља	К.О. Ландол К.О. Петријево К.О. Водањ	Регулисан у дужини од 642 м до пруге. На осталом делу нерегулисан и неуређен.
Поток Крњи До* 1,5км	Река Раља	К.О. Водањ	Регулисан у дужини од 330 м до пруге. На осталом делу нерегулисан и неуређен.
Поток Царевац 7,66км	Река Раља	К.О. Мало Орашје К.О. Друговац	Нерегулисани и неуређен водоток бујичног карактера.
Поток Водица 10,64км	Река Раља	К.О. Бадљевица К.О. Биновац К.О. Колари	Нерегулисан и неуређен водоток бујичног карактера.
Поток Битинац 8,70км	Река Раља	К.О. Суводол К.О. Колари К.О. Друговац	Нерегулисан и неуређен водоток бујичног карактера.
Укупно 35,8 км			

*наведени водотоци наведени су као делови хидромелиорационих система у ОПОП Републике Србије

2. ОДБРАНА ОД ПОПЛАВА НА ВОДОТОЦИМА I И II РЕДА

2.1. Одбрана од поплава на водотоцима I реда, стање изведених хидромелиоративних система (каналска мрежа)

Одбрану од поплава на водотоцима I реда, сходно Закону о водама (поглавље 4.1.2.1.) спроводи надлежно јавно водопривредно предузеће и исти треба да буду садржани у оперативним плановима Републике Србије. Наведени водотоци су:

- река Дунав од ушћа Велике Мораве узводно 12,87 км
- река Велика Морава узводно 30,25 км
- бране на Ћириловачком и Петријевском потоку
- Вучачки поток са бранама
- река Језава - леви насип уз Језаву од ушћа у Велику Мораву до високог терена, 6.35 км; десни насип уз Језаву од ушћа у В. Мораву (0+000 - 8+950), 8.95 км; Десни насип уз Језаву од Осипаонице до ушћа Раље (8+950 - 21+200), 12.25 км; Леви насип уз Језаву низводно од ушћа Раље (7+000 - 8+950), 1.95 км; Леви насип уз Раљу (девијација), 0.92 км

- река Раља - Леви насип уз Раљу од ушћа (0+000 - 15+420), 15.42 км са успорним насипима Ландолског, Доловског, Крњедолског и Живковачког потока, 2.00 км, укупно 17.42 км

Хидромелиоративни системи са изграђеним каналским мрежама:

- хидромелиоративни систем Годомински рит Смедерево са каналском мрежом у дужини од 23,803км
- хидромелиоративни систем Годомински рит –Кулич I са каналском мрежом у дужини од 85,651км
- мелиоративно подручје Каменовац са каналском мрежом у дужини од 12,345км
- мелиоративно подручје Сараорци са каналском мрежом у дужини од 12,520 км
- мелиоративно подручје Лугавчина са каналском мрежом у дужини од 7.636км
- мелиоративно подручје Голобок (са Голобочким потоком) са каналском мрежом у дужини од 9,008 км
- мелиоративно подручје Раља-касета Колари са каналском мрежом у дужини од 3,138км
- мелиоративно подручје Раља-касета Водањ, са делом Ландолског потока и каналском мрежом у дужини од 2,802км
- мелиоративно подручје Раља-касета Сува чесма са делом Потока Долови и каналском мрежом у дужини од 2,256 км

Укупна дужина каналске мреже у оквиру хидромелиоративних система је 159,159 км.

Одржавање наведене каналске мреже (измуљење, сечење шибља и кошење траве) је у надлежности ЈВП „Србијаводе“ – ВПЦ „Сава Дунав“, (РЈ Смедерево), односно ВПЦ „Велика Морава“ Ниш РЈ „Ђуприја“ Ђуприја, које непосредно спроводи ДВП „Смедерево“ Смедерево.

С обзиром на надлежност и потребе редовног одржавања целокупне каналске мреже у оквиру мелиоративних система може се констатовати да :

- стање изграђености каналске мреже је на задовољавајућем нивоу;
- ниво одржавања и стање каналске мреже **није на задовољавајућем нивоу**, узевши у обзир средства која се издвајају за ове намене; поједини делови каналске мреже нису одржавани више деценија (зона села Липе), што узрокује плављење делова пољопривредних површина и насеља;
- постоји потреба изградње нове каналске мреже на мелиоративним подручјима – посебно **Голобочки поток и систем Бадрика** .

Према извештају добијеном у децембру 2016.године, ЈВП „Србијаводе“ Београд је у посматраном периоду, на територији града Смедерева, реализовало следеће :

Водно подручје "Доњи Дунав"

Сектор Д.3.

Деонице Д.3.1, Д.3.2. и Д.3.3.

Објекти за одбрану од поплава

-насипи, регулисани водотокови и регулационе грађевине, објекти за заштиту од ерозије и бујица и бране, ретензије и акумулације

На овим објектима су извршени сви уговорени радови редовног одржавања, односно Програм за 2016. је реализован 100%. У току је само извршење функционалних послова у децембру текуће године. Изражено у финансијама, то изгледа овако:

Програм (дин)	Реализација (дин)	Реализација(%)
10.945.288,91	10.945.288,91	100,00

Мелиорационо подручје "Доњи Дунав"

Систем за одводњавање

ХМС ДД 1. и ДД 2.

-каналска мрежа са црпним станицама "Смедерево", "Кулич 1" и "Кулич 2"

На овим објектима су извршени сви уговорени радови редовног одржавања, односно Програм за 2016. је реализован 100%. У току је само извршење функционалних послова у децембру текуће године, као и погонска активност црпних станица. Изражено у финансијама, то изгледа овако:

Програм (дин)	Реализација (дин)	Реализација (%)
6.970.030,34	6.970.030,34	100,00

Поред радова редовног одржавања, по налогу Штаба за ванредне ситуације, на каналу "Мали Кривак" извршени су радови чишћења од комуналног отпада и муља (у марту 2016. године), који су обухваћени Програмом радова код "Србијавода", што значи да су садржани у износу од 6.970.030,34 динара:

Вредност радова (дин)	Реализација (дин)	Реализација (%)
217.835,76	217.835,76	100,00

Водно подручје "Морава"

Сектор М.1.

Деонице М.1.1, М.1.2, М.1.3. и М.1.4.

Објекти за одбрану од поплава

-насипи, регулисани водотокови и регулационе грађевине

На овим објектима су извршени сви уговорени радови редовног одржавања, односно Програм за 2016. је реализован 100%. У току је само извршење функционалних послова у децембру текуће године. :

Програм (дин)	Реализација (дин)	Реализација(%)
17.604.634,92	17.604.634,92	100,00

Поред радова редовног одржавања, по налогу Штаба за ванредне ситуације, на ископу минор корита реке Језаве у Скобаљу извршени су радови (у марту 2016. године), које је исплатио налогодавац у износу од 318.659,30 динара.

Систем за одводњавање

ХМС ВМ 2. и ВМ 3.

-каналска мрежа

На овим објектима су извршени сви уговорени радови редовног одржавања, односно Програм за 2016. је реализован 100%. У току је само извршење функционалних послова у децембру текуће године. Изражено у финансијама, то изгледа овако:

Програм (дин)	Реализација (дин)	Реализација (%)
5.258.848,33	5.258.848,33	100,00

2.1. Одбрана од поплава на водотоцима II реда, стање на водотоцима

Сходно одредбама Закона о водама који класификује водотоке II реда као све друге који нису пописани у постојећој Одлуци о утврђивању пописа вода I реда („Службени гласник Републике Србије”, број 83/2010) осим водотока који су дефинисани на основу

„Плана одбране од бујичних вода на територији града Смедерева“ (Институт „Јарослав Черни“ 2006.године) на територији града постоје и други, различити објекти који по својој функцији врше одводњавање (путни канали, извори, дренажне грађевине, повремене бујични токови и др.). У оквиру послова одржавања, управљач јавних путева је дужан да гради и одржава објекте који служе за сакупљање, одвођење и преусмеравање површинских, прибрежних и подземних вода ради заштите пута, односно суседа пута од штетног дејства вода са пута. Овим објектима сматрају се јаркови (путни канали), риголе, пропусти и други објекти за одвођење воде. Управљач јавним путевима ове радове обавља кроз редовно и периодично одржавање.

Бујични водотоци на територији града Смедерева

Генерална карактеристика скоро свих бујичних водотока на подручју Смедерева јесте велика неуређеност и лоше еколошко стање. Овако неповољна ситуација, проузрокована је интеракцијом природних и антропогених фактора. Природни фактори се углавном манифестују бујањем вегетације у кориту и на обалама водотока, као и ефектима проласка таласа великих вода. Антропогени утицај се односи на одсуство мера и радова за отклањање негативних ефеката природних процеса, као и на активно, директно погоршање постојећих природних услова стварањем дивљих депонија у коритима бујичних водотока.

Извршени радови у 2015. години

Чишћење водотока II реда

водоток	локација	Дужина (м)	Опис радова
Река Коњска	Мост у Скобаљу	124	Сечење стабала и шибља у кориту реке, са вађењем пањева који не дестабилизују косине
Биновачки поток	Од аутопута до пута за Биновац	80	Сечење стабала и шибља у кориту потока, са вађењем пањева који не дестабилизују косине и измуљивањем
Водањски поток	Од пруге до пута Водањ-М Орашје	400	Сечење стабала и шибља у кориту потока, са вађењем пањева и измуљивањем
Ћириловачки поток	Од ретензионог простора до краја насеља Ћириловац	847	Сечење шибља у кориту потока, са измуљивањем и чишћењем делова пропуста испод путева
Река Раља	Од парцеле Железаре до 350 м узводно од моста	1050	Сечење стабала и шибља у кориту реке, са вађењем пањева који не дестабилизују косине и измуљивањем
Путни канали	у насељу Липе до забареног дела	1550	Отварање профила путних канала са сечењем шибља, чишћењем и израдом пропуста на улазима у дворишта, израдом перфорираног окна за препумпавање кишне воде и одводом
Поток у Малом Орашју	низводно од моста	500	Сечење шибља са уклањањем из корита потока
Ландолски поток 2	Поред пруге Колари-Водањ	100	Сечење шибља са уклањањем из корита потока
Поток Сегда	Поред пруге I Липска рампа-аутобус.ста.	300	Уклањање муља из корита потока са утоваром и одвозом
Жикина улица	Радицац	3	Упојни бунар
Голобочки поток	Сараорци	-	Снимљено корито, и утврђено да је пропуст испод пута са бетонираним дном чија је kota за 0,8 м виша од узводног дела корита – упућен допис „Путевима Србије“ ЈП, са захтевом за интервенцијом

У циљу реализације горе наведених радова утрошена су буџетска средства у укупном износу од **8.534.987,80 динара са пдв-ом.**

Чишћење атмосферских и дренажних колектора

колектор	опис радова	утрошена средства (дин.)
Петријевски колектор	-Обилазак трасе колектора - Постављање и одржавање саобраћајне сигнализације током извођења радова -Евакуација муља -Завршно мерење колектора -Завршно уређење места извођења радова -Додатни радови	2.260.416,00 и 419.652,00 -додатни радови (обрачун по м ³ ископаног, евакуисаног и одведеног муља у самониклом стању чија је количина претходно утврђена, а на основу завршног снимања) са пдв-ом
Дренажни колектор у Ђуре Салаја	-Чишћење дренажних цеви и припадајућих шахтова од муља и осталог наноса машинским и ручним путем уз ангажовање специјалног возила	595.200,00 (Обрачун по м очишћених дренажних цеви са припадајућим шахтовима) са пдв-ом
Укупно		3.275.268,00

Извршени радови у 2016. години

Чишћење водотока II реда

водоток	локација	Дужина (м)	Опис радова
Река Језава	Од Лугавчине до Сараораца	2400	Сечење стабала и шибља у кориту реке, са вађењем пањева који не дестабилизују косин измуљавањем
Голобачки поток	Од улива у Језаву	220	Уклањање муља из корита потока са утоваром и одвозом
Биновачки поток	Од аутопута до улива у реку Раљу	240	Ручно сечење стабала и шибља у кориту потока-корито поплочано
Удовички поток	Од улива у Дунав до Биковца	320	Сечење стабала и шибља у кориту реке, са вађењем пањева који не дестабилизују косине и измуљивањем

У циљу реализације горе наведених радова утрошена су буџетска средства у укупном износу од **5.999.764,32 динара са пдв-ом**.

Чишћење атмосферских и дренажних колектора

колектор	опис радова	утрошена средства (дин.)
Петријевски и Тириловачки колектор	- Снимање висине муља у шахтовима колектора и израда подужног профила дужине муља - Постављање и одржавање саобраћајне сигнализације током извођења радова - Чишћење колектора и припадајућих шахтова од муља и осталог наноса машинским и ручним путем	2.987.400,00 (обрачун по м снимљеног колектора, колектора у м, пашално и по м ³ евакуисаног и одведеног муља) са пдв-ом
Дренажни колектор у Ђуре Салаја	- Снимање висине муља у шахтовима колектора - Постављање и одржавање саобраћајне сигнализације током извођења радова	1.788.120,00 (Обрачун по м снимљеног колектора, пашално и по м ³ евакуисаног и одведеног муља)

	- Чишћење дренажних цеви и припадајућих шахтова од муља и осталог наноса машинским и ручним путем уз ангажовање специјалног возила - Завршно снимање колектора	са пдв-ом
Санација изливања Петријевског колектора	- Претходни радови - Земљани радови - Бетонско асфалтерски радови - Армирачко браварски радови	2.088.275,40 са пдв-ом
Чишћење дренажног колектора ради пријема атмосферских вода објекта ЛИДЛ у Смедереву	-Измљивање дренажног колектора компресором и високопритисном пумпом са црпљењем муља и лагровањем истог на страну ради оцеђења	588.000,00 са пдв-ом
Укупно		7.451.795,40

Рекапитулација

Година	Чишћење водотокова II реда	Чишћење колектора	Утрошена средства (дин.)
2015.	8.534.987,80	3.275.268,00	11.810.255,80
2016.	5.999.764,32	7.451.795,40	13.451.559,72
Свега	14.534.752,12	10.727.063,40	25.261.815,52

3.ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ НА СМАЊЕЊУ РИЗИКА ОД ПОПЛАВА

Основне активности мера и радова на смањењу ризика од поплава на водотоцима II реда, потребно је усмерити у два правца:

1. Студијско-истражни радови са изработом пројектне документације за регулисање бујичних водотока односно изградњу заштитних објеката

Извршити фазну реализацију студијско-истражних радова израде техничке документације за сваки бујични водоток, која подразумева припрему техничке документације за сваки водоток појединачно. Овом документацијом дефинишу се два основна сегмента:

- документација о водотоку и сливу;
- документација о брањеном подручју.

Техничка документација о водотоку који угрожава посматрано подручје има фундаментални значај за одбрану од поплава, јер ствара основ за процену степена угрожености приобаља од великих вода.

Осим Удовичког потока за који је 2011.године урађен пројекат регулације ниједан други бујични водоток на територији града није изучен. Недостатак пројектне документације, као и измене Закона о планирању и изградњи које постојећу документацију стару и више деценија чине невалидном, значајно успорава трајно решавање проблема плављења и на водотоцима I реда те се као приоритети у изради пројектне документације предлаже:

- 1)Учешће града Смедерева у изради пројекта регулације реке Раље на нерегулисаном делу од моста на железничкој прузи до улива железариног колектора
- 2)Учешће града Смедерева у изради пројекта регулације Голобочког потока
- 3)Учешће града Смедерева у изради пројекта регулације реке Коњске

2. Извођење интервентних и превентивних радова којима ће се умањити ризик од поплава изливањем воде из корита :

- 1) **Интервентни радови на ослобађању протицајног профила Голобачког потока, (проширење протицајног профила, решавање имовинско-правне проблематике, проширење и ископ деонице на којој се јавља успор)**
- 2) **Наставак интервентних радова на уклањању препрека у водотоку у основном кориту нерегулисаног тока реке Раље (водоток I реда), најкритичније деонице од друмског моста Смедерево –Смедеревска Паланка до железничког моста пруге Мала Крсна- Београд**
- 3) **Интервентни радови на измуљењу корита и уклањању препрека у основном кориту реке Језаве (водоток I реда), најкритичније деонице од ушћа Коњске у Језаву узводно до Скобаља**
- 4) **Интервентни радови на измуљењу корита и уклањању препрека у основном кориту реке Бадрике, узводно од црпне станице**
- 5) **Наставак интервентних радова на измуљењу корита и уклањању препрека у основном кориту осталих мањих водотока (Ландолски поток, Удовички поток, Поток Сегда, Поток Царевац)**
- 6) **Чишћење каналске мреже у Коларима**
- 7) **Чишћење Црвеног канала кроз К.О. Радинац, К.О.Липе и К.О.Враново**

Извођење интервентних радова обухвата: геодетско снимање и власничку идентификацију водотока, машинско и ручно чишћење муља из водотока са одвозом на депонију, уклањање материјала из (не)регулисаног корита са одвозом на депонију, сечење стабала и вађење пањева из нерегулисаног корита са одлагањем, сечење шибља из нерегулисаног корита и приобалног појаса, грађевинске радове на заштити постојећих грађевинских објеката на траси водотока, израду пропуста на водотоцима на месту саобраћајница.

Решење начелнице Градске управе Смедерево број 02-238/2016-03 од 23.11.2016.год. формирана је Радна група која је сагледала комплетно стање на водотоцима другог реда на територији града Смедерева и констатовала да је од свих мера у 2017. години најпотребније извршити следеће:

1. **Чишћење Голобачког потока од наноса и то у делу корита кроз парцеле власника чија су домаћинства највише угрожена поплавама.**
2. **Израда пројектно-техничке документације за регулацију Голобачког потока**
3. **Чишћење корита реке Језаве од жбуња, дрвећа и траве низводно од Скобаља у дужини од 700 метара**
4. **Чишћење каналске мреже у Коларима**
5. **Чишћење Црвеног канала кроз К.О. Радинац, К.О.Липе и К.О.Враново**
6. **Чишћење Петријевског и Ћириловачког атмосферског колектора**

4. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДЛОГА МЕРА И АКТИВНОСТИ НА СМАЊЕЊУ РИЗИКА ОД ПОПЛАВА

За реализацију плана неопходно је обезбедити средстава:

- Буџета града Смедерева
- Средства из годишњег програма ЈВП „Србијаводе“
- Средства Дирекције за воде -Министарства пољопривреде и заштите животне средине

У оквиру Одлуке о буџету за 2017. годину а у циљу реализације предлога мера и активности на смањењу ризика од поплава за 2017. годину, планирано је укупно 10.970.000,00 динара .

5. ОРГАНИЗАЦИЈА ИНТЕГРАЛНЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ШТЕТНОГ ДЕЈСТВА ВОДА ЗА ВОДЕ II РЕДА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА СМЕДЕРЕВА

5.1. Одбрана угрожених насеља, уређених површина и добара од поплава II реда - градски оперативни план одбране за подручје града Смедерева

У приобаљу нерегулисаних водотока II реда могу се јавити хидролошке појаве које изазивају плављење добара и насеља. Због тога је Оперативним планом за одбрану од поплава на територији града Смедерева обухваћено подручје које може бити угрожено, не

само услед неповољних хидролошких појава у водотоцима II реда без заштитних система, већ и подручје града у целини.

Тиме је обезбеђена могућност интегралне одбране од штетног дејства вода II реда на територији града Смедерева.

Оперативним планом за одбрану од поплава на територији града Смедерева дефинише се програм мера, радова и активности за неповољне хидролошке околности на назначеном подручју. Исти су систематизовани по степенима одбране од поплава и по учесницима са дефинисаним задужењима и обавезама у свакој фази одбране посебно.

5.2. Одбрана од леда на водотоцима II реда на подручју града Смедерева

Ледене појаве на притокама потенцијални су узрок повишења водостаја и плавлјења приобаља.

Ледене појаве на водотоцима који нису обухваћени Републичким оперативним планом за одбрану од поплава и леда, у надлежности су Града Смедерева.

5.3. Елементарне непогоде, пратеће појаве штетног дејства вода II реда и одбрана од града

Могућност коинциденције неповољних хидролошких услова (који могу изазвати повишене водостаје у водотоцима и бујичне феномене - плавлјење приобаља), са неповољним метеоролошким појавама (као што су бујичне кише, град у летњим условима, односно ледене кише и снежне падавине у зимским условима), условљава потребу да се планирају мере, радови и активности за превентивну заштиту, за уочавање непосредне опасности и спровођење одбране.

Због очекиваних размера поплава и штета на потенцијално угроженим деловима територије града, овакве појаве се третирају као елементарне непогоде.

6. РУКОВОЂЕЊЕ ОДБРАНОМ ОД ПОПЛАВА ЗА ВОДЕ II РЕДА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА СМЕДЕРЕВА

Руковођење одбраном за воде II реда засновано је на принципима јасне субординације и координације директних и индиректних субјеката.

Специфичност заштите подручја града Смедерева условљава обезбеђење услова за интегрално спровођење одбране од штетног дејства уз учешће:

- **Градског штаба за ванредне ситуације на територији града Смедерева**
- **Члана Градског штаба за ванредне ситуације надлежног за мере заштите и одбране од поплава** - координација, руковођење и реализација Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда на подручју града Смедерева.
- **Градских субјеката** - надлежне службе Града Смедерева, одговорна лица – повереници за делове подручја града (месне заједнице) и производне системе који се као целине морају засебно штитити, градски комунални системи и расположива оператива која мора бити ангажована у одбрани;
- **Виталних система на подручју града** - институције са седиштем на подручју града без којих се не може одвијати функционисање града у ванредним условима - задовољење потреба становништва и производње, односно институција које могу обезбедити ефикасно спашавање становништва и добара.

6.1. Субјекти руковођења одбраном од поплава за воде II реда на подручју града - одговорности и координација субјеката руковођења у одбрани од поплава

- 6.1.1. Градски штаб за ванредне ситуације на подручју града Смедерева
- 6.1.2. Члан Градског штаба за ванредне ситуације надлежан за мере заштите и одбране од поплава
- 6.1.3. Помоћници члана штаба за ванредне ситуације надлежног за мере заштите и одбране од поплава

6.1.4. Технички сектор, представници градских виталних система, представници привредних система и повереници из Оперативног плана за одбрану од поплава на територији града Смедерева

Сходно Републичком Општем плану одбране од поплава за период 2012.-2018. године, а на основу поглавља Институционално организовање одбране, за координацију одбране од поплава за територију јединице локалне самоуправе задужен је Члан Градског штаба за ванредне ситуације надлежан за мере заштите и одбране од поплава.

Лице задужено за координацију одбране од поплава на територији јединице локалне самоуправе је, за време одбране од поплава на својој територији, дужно да непрекидно размењује информације од значаја за интегрално управљања одбраном од поплава на водама II реда, са јавним водопривредним предузећем, надлежним за спровођење одбране од поплава на водама I реда, на територији јединице локалне самоуправе.

Лице задужено локаним оперативним планом дужно је да евидентира податке о свим поплавним догађајима о поплавама II реда и да их достави надлежном јавном водопривредном предузећу.

Лице задужено локаним оперативним планом дужно је да на територији града организује и спроводи одбрану од поплава као редовну и ванредну одбрану од поплава, али и приликом проглашења ванредног стања. За извођење неопходних радова у циљу управљања заштитним објектима (одржавање, санација, реконструкција и др.) потребно је ангажовати стручне и специјализоване службе односно предузећа. Такве службе, у складу са Законом о ванредним ситуацијама могу да буду у саставу градског штаба за ванредне ситуације на територији града Смедерева.

Лице задужено локаним оперативним планом руководи следећим целинама:

- **помоћници члана штаба** за ванредне ситуације надлежног за мере заштите и одбране од поплава (председници градских и сеоских месних савета и повереници за одбрану од поплава из градских и сеоских месних заједница);

- **технички сектор**: стручна лица из институција које се баве проблематиком одбране од поплава и то ДВП „Смедерево“ Смедерево и стручна лица из предузећа која својом оперативном директно учествују у одбрани (градска јавна комунална предузећа);

- **представници градских виталних система** - медицинске службе, МУП и др.;

- **представници привредних система** и повереници за одбрану од поплава.

7. СИСТЕМ КООРДИНАЦИЈЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА

У случајевима када дође до превазилажења редовне и ванредне одбране од поплава за воде II реда на територији града Смедерева, односно у случају евентуалних ванредних ситуација тј. проглашења ванредне ситуације, координацију, примењивање мера и спровођење активности члана Градског штаба за ванредне ситуације надлежног за мере заштите и одбране од поплава, преузима Градски штаб за ванредне ситуације на територији града Смедерева који је формиран на основу Закона о ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Србије“, број 111/2009, 92/2011 и 93/2012).

Задатак Градског штаба је да:

1. руководи и кординира рад субјеката система заштите и спасавања и снага заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака
2. руководи и кординира спровођење мера и задатака цивилне заштите
3. разматра и даје мишљење на предлог Процене угрожености и предлог Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама
4. прати стање и организацију заштите и спасавања и предлаже мере за њихово побољшање
5. наређује употребу снага заштите и спасавања, средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама
6. стара се о редовном информисању и обавештавању становништва о ризицима и опасностима и предузетим мерама
7. разматра организацију, опремање и обучавање јединице цивилне заштите, овлашћених, оспособљених правних лица

8. сарађује са надлежним органима заштите и спасавања суседних држава у ванредним ситуацијама
9. процењује угроженост од настанка ванредне ситуације
10. доноси наредбе, закључке и препоруке
11. сарађује са штабовима суседних јединица локалне самоуправе
12. именује менаџера заштите и заменика менаџера заштите у насељеним местима
13. разматра и предлаже доношење одлуке о организацији заштите и спасавања на територији града
14. ангажује особљена правна лица и друге организације од значаја за град
15. обавља и друге послове у складу са Законом.

Седиште Штаба је зграда Скупштина града Смедерева, улица Омладинска 1 Смедерево, са постојећим системом комуникације - телефонским путем, факсом и радио везама.

8. ЕВИДЕНТИРАНИ ПОПЛАВНИ ДОГАЂАЈИ ЗА ВОДЕ II РЕДА

1. Изливање Ландолског потока у рејону села Колари 1999. године
2. Изливање Удовичког потока 2009. године и 2010. године
3. Изливање Голобачког потока 2009. године и 2010. године
4. Појава подземних и површинских вода у селу Колари 2009. године и 2014. године
5. Изливање подземних и површинских вода у нижим деловима села Липе 1999. године и у августу и септембру 2014. године
6. Изливање подземних и површинских вода у Малом Криваку 1999. године, 2006. године и 2014. године
7. Изливање подземних и површинских вода у селу Радицац 2009. године и 2014. године
8. Изливање потока Сегда у зони државног пута 2014. године
9. Угрожавање локалног пута Л 7 за Сеоне појавом бујице 2014. године
10. Изливање Голобачког потока у марту месецу 2015. године
11. Изливање Голобачког потока у марту месецу 2016. године

9. ПРОЦЕНА ШТЕТА ОД ШТЕТНОГ ДЕЈСТВА ВОДА II РЕДА

9.1. Идентификација материјалних штета на подручју

Након престанка опасности од штетног дејства вода другог II реда и обезбеђења услова за приступ угроженом подручју, посебна Комисија коју формира Скупштина града, извршава детаљан обилазак подручја, у циљу идентификације материјалних штета по врсти објеката и добара. Наведена Комисија благовремено сачињава Извештај са одговарајућом фото-документацијом.

Начин и делокруг рада ове Комисије дефинише посебан акт Скупштине града.

9.2. Критеријуми за процену штета

Поменути градски акт посебно дефинише и критеријуме за процену штете уз усаглашавање са важећим критеријумима за процену штете републичких институција којима се доставља Извештај.

10. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Годишњи програм мера и радова за смањење ризика од поплава на водотоцима II реда на територији града Смедерева за 2017.годину ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Смедерева“.